

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conferenceการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลจอหอ กับ เทศบาลตำบลโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมาA Comparative Study of Using of Good Governance in Joho and Non Thai Sub-district
Municipality in Nakhon Ratchasima Provinceอลงกต วัฒนวิบูลย์กิจ (Alongkot Wattanavibookig)¹ วรวลัญช์ โรจนพล (Wornwaluncha Rojanapol)²ปธาน สุวรรณมงคล (Pathan Suwanmongkol)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาล (2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการใช้หลักธรรมาภิบาล (3) เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหามิให้เกิดอุปสรรคการใช้หลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลจอหอกับเทศบาลตำบลโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาวิจัยเอกสารและสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่ทำงานในเทศบาลตำบลและผู้นำชุมชน แบบเผชิญหน้า ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานเทศบาลตำบล แห่งละ 8 คน รวมเป็นจำนวน 16 คน และกลุ่มตัวแทนภาคประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบล แห่งละ 4 คน รวมเป็นจำนวน 8 คน รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 24 คน ผู้วิจัยได้เข้าสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลแบบเฉพาะเจาะจงและได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อการวิเคราะห์เนื้อหาแบบเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาล เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีหลักธรรมาภิบาลที่มีความเหมือนกัน 3 หลัก คือ (1) การใช้หลักคุณธรรม (2) การใช้หลักความรับผิดชอบ (3) การใช้หลักความคุ้มค่า และมีความต่างกัน 3 ด้าน คือ (1) การใช้หลักนิติธรรม เทศบาลตำบลจอหอ มีการปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ (2) การใช้หลักความโปร่งใส เทศบาลตำบลโนนไทย เปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของเทศบาล (3) การใช้หลักความมีส่วนร่วม เทศบาลตำบลโนนไทย มีการสำรวจแบบความพึงพอใจทุกโครงการ ปัญหาและอุปสรรค เทศบาลตำบลจอหอมีปัญหาและอุปสรรคของการใช้หลักความโปร่งใส คือ การตรวจสอบการทำงานของเทศบาลตำบลของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ข้อเสนอแนะ ด้านการใช้หลักนิติธรรม มีการสอบถามประชาชนเป็นระยะ เพื่อให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นใน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่มีการออกบังคับใช้กับชุมชน ด้านการใช้หลักคุณธรรม ให้พนักงานเทศบาลตำบลมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางในการปฏิบัติราชการ ด้านการใช้หลักความโปร่งใส การให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการ กิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการตรวจสอบการทำงาน และการให้ประชาชนมีการเรียนรู้ขั้นตอนในการดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ด้านการใช้ความมีส่วนร่วม ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินการโครงการต่างๆ ด้านการใช้หลักความรับผิดชอบ การแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ควรจัดลำดับความสำคัญก่อน หลัง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ด้านการใช้หลักความคุ้มค่า ให้คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

คำสำคัญ การเปรียบเทียบ การใช้ธรรมาภิบาล เทศบาลตำบลจอหอ เทศบาลตำบลโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Alongkot458989@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์าชาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์าชาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this research are (1) to compare a using of good governance in Joho and Non Thai Sub-district Municipality, (2) to investigate the problem of the using of good governance and (3) to propose the solutions to use of good governance in Joho and Non Thai Sub-district Municipality in Nakhon Ratchasima Province The qualitative approach was used to apply in this research. Data collection was gathered from literature review and face-to-face interview. The purposive samplings were sub-district municipality officers (8 interviewees for each sub-district municipality) and representatives of the people in the local area (4 interviewees for each sub-district municipality). There were 24 interviewees in total. Then, the data were analyzed using a content analysis method and a descriptive analysis method. This research found that (1) there were three similar aspects of both sub-district municipalities including a) Morality, b) Responsibility and c) Economy. On the other hand, there were dissimilar aspects of both sub-district municipalities including a) Rule of Law: Joho sub-district municipality has improved the rules, b) Accountability: Non Thai sub-district municipalities gave an opportunity to recheck its own works and c) Participation: Non Thai sub-district municipalities surveyed the satisfaction of people of each project. (2) The problems of the using of accountability in Joho sub-district municipalities was a checking the work of procurement committee of municipality office. (3) The solutions for using of good governance are following. A) Rule of Law: people should be interviewed to share the opinion about the laws, rules and regulations. B) Morality: The sub-district municipality officers should have rights to set the guideline their work. C) Accountability: People should participate in each step of the project in order to recheck the sub-district municipal project. D) Participation: People should participate to share the opinions on each project. E) Responsibility: Sub-district municipality officers should solve the public problems by priority of problem in order to maximize the public benefits. F) Economy: The public benefit should be considered to let the people having the better quality of life.

Keywords: Comparison, Using of good governance, Joho Sub-district Municipality, Non Thai Sub-district Municipality and Nakhon Ratchasima Province

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

การใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551 - 2554) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของประชาชนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้ประเทศไทยมีการบริหารราชการแผ่นดินมีการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการแข่งขันกับประเทศต่างๆ ของโลก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานในประเทศได้มีการนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัจจุบันแนวคิดธรรมาภิบาล มีบทบาทอย่างมากต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นจำนวนมากจึงเกิดความสนใจในการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าเพราะเหตุใดปัญหาและอุปสรรคในแต่ละพื้นที่จึงไม่เหมือนกัน

ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลจ้อหอ กับเทศบาลตำบลโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เพราะเทศบาลตำบลจ้อหอ เป็นเทศบาลตำบลที่มีประชากรอยู่เป็นจำนวนมาก จำนวน 16,572 คน พื้นที่ประมาณ จำนวน 9.50 ตารางกิโลเมตร ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ตำบลจ้อหอ มีหลากหลายอาชีพ เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลจ้อหอในแต่ละด้าน และเทศบาลตำบลโนนไทย เป็นเทศบาลตำบลที่มีประชากรอยู่จำนวน 3,356 คน พื้นที่ ประมาณ 1.75 ตารางกิโลเมตร เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนไทยในแต่ละด้าน เทศบาลตำบลทั้งสองแห่งมีความแตกต่างกันอย่างไร

การกำหนดตัวชี้วัดหลักธรรมาภิบาลในการเปรียบเทียบ 6 ตัวชี้วัด (1) หลักนิติธรรม ประกอบด้วย การปฏิบัติตามประชาชนยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ การเปิดให้ประชาชนรับทราบระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่มีผลกับชุมชน การมีความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของราชการ และมีการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ (2) หลักคุณธรรม ประกอบด้วย การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการปฏิบัติหน้าที่ยึดหลักคุณธรรมความถูกต้องมีความเป็นผู้นำ (3) หลักความโปร่งใส ประกอบด้วย การมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะให้ประชาชนรับทราบ การเปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของเทศบาล การจัดเก็บภาษีกระทำอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาและเป็นธรรม และการมีการประกาศให้ประชาชนทราบสิทธิประโยชน์สวัสดิการต่างๆ (4) หลักความมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบกับชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลงาน และการมีการจัดเวทีประชาคมรับฟังปัญหา ความต้องการของประชาชน (5) หลักความสำนึกรับผิดชอบ ประกอบด้วย มีการนำโครงการกิจกรรมแผนงานไปดำเนินการให้เห็นชัดเจน การมีความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและเร่งแก้ไข การปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบสนองความต้องการของชุมชน และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน (6) หลักความคุ้มค่า ประกอบด้วย มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการณรงค์ให้ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด และการใช้งบประมาณคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ชุมชนได้รับ เพื่อให้ทราบถึงการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

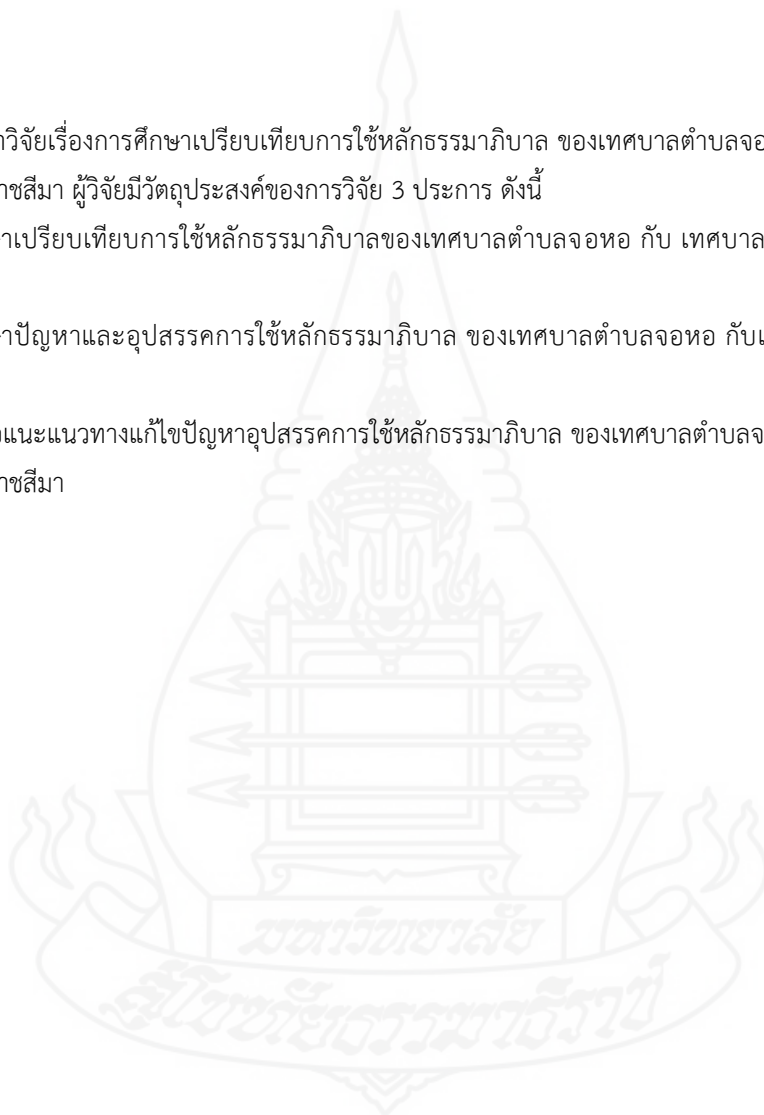
The 8th STOU National Research Conference

นำหลักธรรมาภิบาลท้องถิ่นไปใช้ ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคการนำหลักธรรมาภิบาลท้องถิ่นไปใช้ และทราบถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการนำหลักธรรมาภิบาลท้องถิ่นไปใช้ในเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง และนำผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลจ้อหอ กับ เทศบาลตำบลโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลจ้อหอ กับ เทศบาลตำบลโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการใช้หลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลจ้อหอ กับเทศบาลตำบลโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาลดอุปสรรคการใช้หลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลจ้อหอ กับเทศบาลตำบลโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักธรรมาภิบาลท้องถิ่น
1. หลักนิติธรรม - การปฏิบัติต่อประชาชนยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายข้อบังคับ - เปิดให้ประชาชนรับทราบระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่มีผลกับชุมชน - มีความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของราชการ - มีการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ
2. หลักคุณธรรม - การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี - การปฏิบัติหน้าที่ยึดหลักคุณธรรมความถูกต้องมีความเป็นผู้นำ
3. หลักความโปร่งใส - มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะให้ประชาชนรับทราบ - เปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของเทศบาล - การจัดเก็บภาษีกระทำอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาและเป็นธรรม - มีการประกาศให้ประชาชนทราบสิทธิประโยชน์สวัสดิการต่าง ๆ
4. หลักการมีส่วนร่วม - เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบกับชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน - เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลงาน - มีการจัดเวทีประชาคมรับฟังปัญหา ความต้องการของประชาชน
5. หลักความสำนึกรับผิดชอบ - มีการนำโครงการกิจกรรมแผนงานไปดำเนินการให้เห็นชัดเจน - มีความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและเร่งแก้ไข - การปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบต่อความต้องการของชุมชน - มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน
6. หลักความคุ้มค่า - มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด - มีการณรงค์ให้ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด - การใช้งบประมาณคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ชุมชนได้รับ

เทศบาลตำบลจอหอ
กับ
เทศบาลตำบลโนนไทย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาโดยใช้แบบวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยการเข้าไปสัมภาษณ์เชิงลึก แบบเผชิญหน้า กลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 24 คน 1) เทศบาลตำบลจ้อหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย ผู้ปฏิบัติงานเทศบาล จำนวน 8 คน และประชาชนในพื้นที่ของเทศบาลตำบลจ้อหอ จำนวน 4 คน 2) เทศบาลตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย ผู้ปฏิบัติงานเทศบาล จำนวน 8 คน และประชาชนในพื้นที่ของเทศบาลตำบลโนนไทย จำนวน 4 คน ข้อมูลปฐมภูมิซึ่งผู้วิจัยจะรวบรวมข้อมูลเหล่านี้จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่เลือกมาแบบเฉพาะเจาะจง และผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จัดทำเป็นกลุ่มหมวดหมู่ และเลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้เป็นกลุ่ม โดยทำการคัดเลือกเนื้อหาที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกันออกมา เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัย

1. การศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของการใช้หลักนิติธรรม ปรากฏว่าเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการให้บริการประชาชนผู้มาติดต่อราชการ เป็นไปโดยยึดหลักความถูกต้องตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และได้มีการประกาศให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ โดยการประกาศผ่านเสียงตามสายที่มีการติดตั้งไว้ในชุมชนทุกชุมชน การประกาศทางเว็บไซต์ เอกสาร แผ่นพับ การปิดประกาศที่เทศบาลตำบล การปิดประกาศที่ทำการของชุมชนทุกชุมชน เช่น งบประมาณประจำปี งบการเงินของเทศบาลตำบล เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง อีกช่องทางหนึ่ง เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่และผู้มาติดต่อราชการ ได้รับทราบ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่มีผลบังคับใช้กับชุมชน และได้จัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ การปิดประกาศไว้ที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ของเทศบาลตำบลและชุมชน ประกาศเสียงตามสาย เพื่อให้ประชาชนมีช่องทางในการรับทราบข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการปฏิบัติงานตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับทางราชการ และมีความชัดเจนในการปฏิบัติงานตาม กฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของทางราชการ ส่วนที่ต่างกันคือ เทศบาลตำบลโนนไทย มีการประกาศผ่านเสียงตามสายที่มีการติดตั้งไว้ในชุมชนทุกชุมชน ช่วงเช้า เวลา 08.00 น. และเย็น เวลา 16.00 น. ทุกวันทำการ แต่เทศบาลตำบลจ้อหอ มีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของเทศบาลตำบลจ้อหอ จดหมายข่าวเทศบาลตำบลจ้อหอ เว็บไซต์ของเทศบาลตำบลจ้อหอ สำหรับเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่มีผลบังคับใช้กับชุมชน เทศบาลตำบลจ้อหอ มีการปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ แต่เทศบาลตำบลโนนไทย ไม่มีการปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ

ปัญหาและอุปสรรคของการใช้หลักนิติธรรม คือ การสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่มีผลบังคับใช้กับชุมชน ประชาชนบางส่วนจะไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ได้มีการประกาศบังคับใช้ ซึ่งอาจจะทำให้มีผลกระทบกับประชาชนบางส่วนและทำให้ประชาชนไม่เข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่มีการออกมาบังคับใช้กับชุมชน เมื่อมีการบังคับใช้ตามกฎหมายที่มีการประกาศใช้แล้ว ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหากับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ได้ ตามสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมในแต่ละพื้นที่ ที่มีสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนที่ไม่เหมือนกัน ประชาชนส่วนหนึ่งจะให้ความสนใจตอบทบทวนและหน้าที่ของผู้ใช้ กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ว่ามีการบังคับใช้ได้ให้เป็นธรรมและ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

มีความเสมอภาคกันทุกคน การเรียนรู้และความเข้าใจของหลักสูตรมาภิบาลของชุมชน ประชาชนที่อาศัยเทศบาลตำบลจ้อหอ บางส่วนจะไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลจ้อหอ เนื่องจากไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นเหตุผลให้ไม่ได้ รับทราบข้อมูลข่าวสารบางส่วนของเทศบาลตำบลจ้อหอ ส่วนเทศบาลตำบลโนนไทย ประชาชนบางส่วนจะทำงานอยู่นอกพื้นที่ ที่อาศัยอยู่ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ไม่สามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลโนนไทย ที่มีการออกมาบังคับใช้กับชุมชนได้

2. การศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของการใช้หลักคุณธรรมปรากฏว่า เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการประกาศคุณธรรม จริยธรรมของพนักงานเทศบาล และมีการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักคุณธรรม มีภาวะความเป็นผู้นำ ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีและการบริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้อง เป็นธรรมและเสมอภาค ในสังคม ในการให้บริการประชาชน

เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ได้มีการประกาศคุณธรรม จริยธรรมของพนักงานเทศบาลและการจัดทำประมวล จริยธรรมของข้าราชการเทศบาล เพื่อใช้เป็นข้อกำหนดในการปฏิบัติราชการของพนักงานเทศบาลให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ของกฎหมายที่มีการใช้บังคับ การทำงานของพนักงานเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง เพื่อต้องการตอบสนองความต้องการของ ประชาชนอันอยู่บนพื้นฐานหลักคุณธรรม เพราะคุณธรรมคือ ความถูกต้องชอบธรรม ความดีงาม ประชาชนบางส่วนจะไม่ ทราบขั้นตอนการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคอย่างหนึ่งที่ทำให้ประชาชนไม่สามารถรับบริการ ตามขั้นตอนได้อย่างรวดเร็ว จึงเป็นเหตุผลทำให้การขอรับบริการตามขั้นตอนเกิดความล่าช้าทำให้ประชาชนบางส่วนไม่เข้าใจ ในการทำงานของเทศบาล ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมได้

3. การศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของการใช้หลักความโปร่งใส ปรากฏว่า เทศบาลตำบลจ้อหอ มีการประกาศเสียงตามสายที่มีการติดตั้งไว้ทุกชุมชนของเทศบาลตำบลทุกวันทำการ หนังสือ รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ของเทศบาลตำบลจ้อหอ จดหมายข่าวเทศบาลตำบลจ้อหอ บอร์ดประชาสัมพันธ์ของ เทศบาลตำบลจ้อหอ เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้สะดวก เทศบาล ตำบลทั้งสองแห่ง มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของเทศบาล เช่น คณะกรรมการสนับสนุน แผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการจัดเก็บภาษีกระทำอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาและเป็นธรรม และเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการประกาศเสียง ตามสายทุกวันทำการ เว็บไซต์ของเทศบาลตำบล ป้ายประชาสัมพันธ์ หนังสือแจ้งผู้นำชุมชนทุกชุมชน เพื่อให้ประชาชนทราบ สิทธิประโยชน์สวัสดิการต่างๆ เช่น เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส สิ่งที่แตกต่างกันคือ เทศบาลตำบลจ้อหอ มีหนังสือ รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ของเทศบาลตำบลจ้อหอ จดหมายข่าวเทศบาลตำบลจ้อหอ เว็บไซต์ของเทศบาลตำบลจ้อ หอ และเทศบาลตำบลโนนไทย มีคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างของโครงการต่าง ๆ

การทำงานของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ที่ได้มีการนำรูปแบบของการตรวจสอบและการติดตามประเมินผลของการทำงานโดยการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบในกิจกรรมและโครงการที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง กล่าวคือ เทศบาล ตำบลจ้อหอ ประชาชนจะไม่เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการทำงานของเทศบาลตำบลจ้อหอ เพราะผลของความ รับผิดชอบของคณะกรรมการที่มีการตรวจรับงาน ต่างๆ อันจะเป็นเหตุผลอย่างหนึ่งที่ทำให้ประชาชนไม่เข้ามามีส่วนร่วมเป็น คณะกรรมการตรวจสอบด้วย ซึ่งอาจเกิดจากการที่เทศบาลตำบลจ้อหอ ไม่ได้อธิบายให้ประชาชนรับรู้หรือการสื่อสารให้ ประชาชนเกิดความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในงานที่เป็นคณะกรรมการร่วมกันใน การตรวจสอบ จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคอย่างหนึ่ง ที่ทำให้ประชาชนไม่ยอมเข้ามาเป็นคณะกรรมการด้วย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

4. การศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของการใช้หลักความร่วมมือร่วมปรากฏว่า เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการจัดประชุมประชาคม เพื่อให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นสภาพปัญหาต่างๆ ของชุมชน และให้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของชุมชนร่วมกัน นำผลของการประชุมจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน กิจกรรม โครงการต่างๆ ที่ทางเทศบาลตำบลจัดขึ้นมา และมีการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ให้ประชาชนได้มีการแสดงความคิดเห็นในโครงการ กิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของประชาชน และประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับประโยชน์ในโครงการ กิจกรรมต่างๆ ของรัฐ **สิ่งที่ต่างกันคือ** เทศบาลตำบลจอหอ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน กิจกรรม โครงการต่างๆ ที่ทางเทศบาลตำบลจอหอจัดขึ้นมา และมีการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่เทศบาลตำบลโนนไทย มีการดำเนินการแบบประเมินความพึงพอใจและมีการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง จะไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร เพราะไม่ได้ให้ความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม การร่วมแสดงความคิดเห็น การร่วมตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบกับชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน ประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์กร อำนาจการตัดสินใจยังอยู่ในกลุ่มผู้นำ การที่ประชาชนบางส่วนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดประชุมประชาคมเป็นเพียงองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ประชาชนจะต้องเข้าไปร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจในกิจกรรมเท่านั้น การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนยังมีอยู่น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตามบริบททางสังคมในแต่ละพื้นที่ จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่งของการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในการที่จะทำให้เกิดการพัฒนาการของการมีส่วนร่วมของประชาชน

5. การศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของการใช้หลักความรับผิดชอบปรากฏว่า เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีกระบวนการในการดำเนินการจัดทำโครงการกิจกรรมแผนงานต่างๆ มีการจัดประชุมชุมชนก่อน เพื่อให้ทราบสภาพปัญหาต่างๆ ของชุมชนและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการจัดเรียงลำดับตามความสำคัญของปัญหา และแผนในแต่ละชุมชนมีการดำเนินการประชุมในระดับตำบล มีการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และมีการนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนงานในการทำงานให้เห็นชัดเจน เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีช่องทางที่จะให้ประชาชนยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ต่อเทศบาลตำบลหลายช่องทางด้วยกัน คือ ยื่นคำร้องที่เทศบาลตำบล สายตรงปลัด สายตรงนายก ทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง จะดำเนินการเร่งแก้ไข ปัญหาของประชาชน เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการดำเนินการให้ชุมชนจัดทำแผนของชุมชน เพื่อให้ทราบความต้องการของแต่ละชุมชนว่าในแต่ละชุมชนมีความต้องการอะไร และมีการให้จัดลำดับความสำคัญความต้องการของชุมชน การทำงานมีการนำข้อมูลที่ได้จากการทำแผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น ไปดำเนินการปฏิบัติงาน เพื่อผู้บริหารท้องถิ่นใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของชุมชน และเป็นการตอบสนองความต้องการของชุมชน และเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา พันธกิจเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

สภาพทางสังคมตามบริบทของสังคมในแต่ละพื้นที่ ประชาชนส่วนหนึ่งจะทราบถึงปัญหาและความต้องการของชุมชน เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการเอาใจใส่ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาให้เห็นชัดเจน มีความรับผิดชอบตอบสนองความต้องการของประชาชนส่วนหนึ่ง การทำงานของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน **ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่เกิดขึ้น คือ** ประชาชนบางส่วนละเลยต่อปัญหาที่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

เกิดขึ้นในสังคมของตนเอง การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน อันเกิดจากงบประมาณที่รับจากส่วนกลางมีน้อยแต่ปัญหาความต้องการของชุมชนมีมาก การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับงบประมาณ ประชาชนมีบทบาทน้อยมาก จึงเกิดความไม่เข้าใจในการทำงานแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

6. การศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของการใช้หลักความคุ้มค่าปรากฏว่า การบริหารงานของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการจัดการบริหารจัดการโดยการแบ่งงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบของแต่ละกองและสำนักปลัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริการประชาชน มีการกำหนดการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของแต่ละด้านที่ประชาชนมาขอรับบริการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการให้บริการประชาชน เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการรณรงค์ให้ประชาชนมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างประหยัด เช่น การใช้น้ำอย่างประหยัด เพื่อให้ชุมชนเกิดความรู้จักริธีการใช้น้ำที่มีอยู่อย่างประหยัด และการรณรงค์ให้รู้จักวิธีการคัดแยกขยะที่เกิดขึ้นในชุมชน ทำอย่างไรให้ขยะเกิดประโยชน์ เพื่อให้ชุมชนรู้จักการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินการในโครงการเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ได้รับส่วนใหญ่ จะคำนึงถึงการบริการสาธารณะแก่ประชาชนที่มีความจำเป็นมากที่สุด เช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา การจัดกิจกรรม งานประเพณี

การใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินการกิจกรรม ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างผ่านกระบวนการขั้นตอนการตรวจสอบมีความถูกต้องและมีความคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ **ปัญหาและอุปสรรค** คือ ประชาชนบางส่วนจะไม่มีเวลาที่จะให้ความสนใจในการให้ความร่วมมือในการดำเนินการตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานของงานในแต่ละด้าน จะมีเพียงประชาชนเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในกิจกรรมนั้น ในการรณรงค์ให้ประชาชนใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและคุ้มค่าสามารถรณรงค์ได้ในกลุ่มคนบางส่วนเท่านั้น **ปัญหาอีกอย่างหนึ่ง** คือ บุคลากรที่จะให้ความรู้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เพียงพอ จึงเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนไม่เข้าใจในบริบทของตนเอง ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงานของหน่วยงานว่า คุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้มีการลงทุนไปแล้วและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของการใช้หลักนิติธรรม ปรากฏว่า ก่อนที่จะมีการประกาศบังคับใช้ใน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน นั้น เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น เพื่อดำเนินการออก กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน การบังคับใช้ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ จะต้องผ่านกระบวนการตามขั้นตอนของกฎหมายเท่านั้น จากการสังเกตการณ์ทั่วไป ของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ไม่ว่าทั้งแนวคิดและแนวทางในการปฏิบัติของการใช้หลักนิติธรรมได้มีการนำแนวทางของการปฏิบัติและนโยบายของรัฐบาล ใช้เป็นรูปแบบในการกำหนดบังคับใช้ในแต่ละพื้นที่ ที่จะไม่เหมือนกันตามบริบททางสังคมในแต่ละชุมชนในด้านต่างๆ ก็มีการแบ่งการใช้อำนาจหน้าที่ มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ การกำหนด และปัจจุบันการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่นั้น มีการบังคับใช้ตามตัวบทกฎหมายอย่างจริงจัง จึงเป็นเหตุผลอย่างหนึ่งที่ทำให้การทำงานของท้องถิ่นต้องระมัดระวัง เพราะมีหน่วยงานตรวจสอบที่จะดำเนินการตรวจสอบการทำงานทุกอย่างตลอดเวลา ปัญหาเรื่องร้องเรียน เทศบาลตำบลจ่อหอ มีจำนวน 70 เรื่องต่อปี ในขณะที่เทศบาลตำบลโนน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ไทย มีจำนวน 1-2 เรื่องต่อปี เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันมาก ในการเข้าแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนต่างๆ เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ได้มีการมอบหมายให้ฝ่ายที่รับผิดชอบงานในแต่ด้านเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหา รายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

2. ผลการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของ **การใช้หลักคุณธรรม** ปรากฏว่า เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ได้มีการจัดประมวลจริยธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของพนักงานเทศบาลในแต่ละพื้นที่ ซึ่งในแต่ละด้านจะมีการกำหนดบทลงโทษไว้ ตามแนวทางของรัฐบาลที่ได้มีการกำหนดให้หน่วยงานมีการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน จากการสังเกตการณ์ทั่วไป ประชาชนในพื้นที่ส่วนหนึ่งจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ยึดง่าย ไม่ค่อยสนใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทุกคนเข้าใจในคุณธรรม จริยธรรม ตามบริบทของชุมชน การปฏิบัติงานของหน่วยงาน จะไม่เป็นไปตามกฎหมาย จะต่ำหรือเกินกว่า กฎหมายที่กำหนดไว้ การปฏิบัติงานไม่เป็นตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ การทำงานในตำแหน่งหน้าที่ การตอบสนองตามความต้องการของประชาชน การลงโทษทางวินัย การทำงานตามขั้นตอนของกฎหมาย ผู้บริหารมีความเป็นกลางในการบริหารองค์กร จะเป็นสิ่งที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามบทกฎหมายที่บัญญัติไว้ และตามบริบทของสังคมในแต่ละพื้นที่

3. ผลการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของ **การใช้หลักความโปร่งใส** ปรากฏว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ กิจกรรม ในรูปแบบต่างๆ เช่น คณะกรรมการสนับสนุนแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจถือได้ว่าเป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง จากการสังเกตการณ์ทั่วไป ประชาชนส่วนหนึ่งจะไม่สนใจรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของเทศบาลตำบล แต่เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงานของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ในการตรวจสอบให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในแบบของคณะกรรมการ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูล ในการดำเนินการในโครงการกิจกรรม **ปัญหาและอุปสรรคของการใช้หลักความโปร่งใส** ประชาชนบางส่วนมีความเห็นต่างที่จะเข้ามาเป็นรูปแบบของคณะกรรมการร่วมตรวจสอบการทำงานโครงการ กิจกรรม ของเทศบาลตำบลจอหอ แต่จะใช้ช่องทางอื่นเพื่อใช้ในการตรวจสอบการทำงานของเทศบาลตำบลจอหอ โดยเขียนเรื่องร้องเรียนที่เทศบาลตำบลจอหอ เพื่อให้เทศบาลตำบลจอหอดำเนินการตรวจสอบการทำงานหน่วยงาน และรายงานให้ยื่นคำร้องให้ทราบ

4. ผลการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของ **การใช้หลักความมีส่วนร่วม** ปรากฏว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยการจัดประชุมประชาคมนั้น เป็นช่องทางหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกันเสนอความคิดเห็นในการเสนอแนวทางในการพัฒนา การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชุมชน ตามกรอบแนวทางที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นสำคัญ จากการสังเกตการณ์ทั่วไป ประชาชนส่วนหนึ่ง จะไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการประชุมประชาคม เพราะไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารในการจัดการประชุม เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีการประชาสัมพันธ์ แต่ประชาชนส่วนหนึ่งจะไม่ได้รับข้อมูลต่างๆ จึงเป็นเหตุทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ เพื่อเสนอความต้องการของตนเอง แต่เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง มีช่องทางในการให้ประชาชนได้เสนอความต้องการได้โดยการเขียนคำร้องที่เทศบาลตำบลได้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

5. ผลการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของการใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม ปรากฏว่า เมื่อรัฐบาลได้มีการกระจายอำนาจการปกครองให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นบริหารจัดการไปตามแนวทางที่ตนต้องการภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล ได้ทราบถึงปัญหาความต้องการของชุมชน สิทธิต่างๆ ของชุมชนที่ควรจะได้รับดูแล เพื่อกำหนดแนวทางในการใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของชุมชน มีการนำผลการประเมินการทำงานมาปรับปรุงเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล จากการสังเกตการณ์ทั่วไป ประชาชนส่วนหนึ่งจะทราบถึงการทำงานของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ว่า ได้มีการกำหนดแนวทางในการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน เป็นไปตามความต้องการของชุมชน แต่มีประชาชนบางส่วนที่ไม่ได้ให้ความสนใจในการทำงานของเทศบาลตำบล อาจเป็นเพราะไม่ได้กระตือรือร้นถึงสิทธิ เสรีภาพของตนหรืออาจเป็นเพราะบริบททางสังคมของชุมชน ที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ผู้บริหารท้องถิ่น และบุคลากรของหน่วยงาน จึงควรให้ความสนใจที่จะสร้างแรงจูงใจ การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ การประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน การประเมินคุณภาพของงาน เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เทศบาลตำบล ได้จัดทำขึ้น ร่วมกันแก้ไขปัญหาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ในการที่จะมีความรับผิดชอบต่อผลงานที่ชุมชนได้รับจากการดำเนินงานของหน่วยงาน

6. ผลการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ของการใช้หลักความคุ้มค่า ปรากฏว่า เทศบาลตำบลทั้งสองแห่ง ได้มีการณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า ประหยัด จากการสังเกตการณ์ทั่วไป หน่วยงานมีการตรวจสอบการทำงานอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดความคุ้มค่าในงบประมาณต่างๆ ที่ได้มีการลงทุนในโครงการ กิจกรรมต่างๆ ที่ประชาชนจะได้รับประโยชน์ในงานแต่ละด้านนั้น มีการจัดทำรูปแบบและขั้นตอนในการทำงาน มีระบบการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงาน การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ สภาพความเป็นอยู่ทางสังคมประชาชนส่วนหนึ่ง จะให้ความสนใจในการทำงานของเทศบาลตำบลในระดับหนึ่งเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการใช้หลักนิติธรรม ผู้บริหารและบุคลากร ควรให้ความสำคัญในการใช้หลักธรรมาภิบาลในด้านหลักนิติธรรม ต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบล ควรมีการวางนโยบาย และแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีรูปแบบในการทำงานที่เหมาะสมและสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ และมีการสอบถามประชาชนเป็นระยะ เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นใน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่มีการออกบังคับใช้กับชุมชน เพื่อให้ได้ทราบถึงสภาพปัญหาในด้านต่างๆ

2. ด้านการใช้หลักคุณธรรม ผู้บริหารและบุคลากร ควรให้ความสำคัญในการใช้หลักธรรมาภิบาลในด้านหลักคุณธรรมของเทศบาลตำบล ควรให้พนักงานเทศบาลมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางในการปฏิบัติราชการ

3. ด้านการใช้หลักความโปร่งใส ผู้บริหารและบุคลากร ควรให้ความสำคัญในการใช้หลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความโปร่งใสของเทศบาลตำบล โดยการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการ กิจกรรมต่างๆ เป็นคณะกรรมการในการดำเนินโครงการ เพื่อเป็นการตรวจสอบการดำเนินการในโครงการต่างๆ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีการเรียนรู้ขั้นตอนในการดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

4. ด้านการใช้ความมีส่วนร่วม ผู้บริหารและบุคลากร ควรให้ความสำคัญในการใช้หลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบล โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินการตามโครงการต่างๆ

5. ด้านการใช้หลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารและบุคลากร ควรให้ความสำคัญในการใช้หลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความรับผิดชอบต่อเทศบาลตำบล ควรเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน โดยให้มีการจัดลำดับความสำคัญ ก่อน หลัง ให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุดและให้มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้มากที่สุด

6. ด้านการใช้หลักความคุ้มค่า ผู้บริหารและบุคลากร ควรให้ความสำคัญในการใช้หลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความคุ้มค่าของเทศบาลตำบล ควรคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กุลธิดา เลนุกุล. (2554). *ตัวชี้วัดการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล*. สืบค้นจาก

<http://km.nida.ac.th/home/images/pdf/kultire22.pdf>

ฐิติวุฒิ บุญยวงศ์วิจิตร. (2551). *แนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นจาก

http://govt101.blogspot.com/2008/08/blog-post_2237.html

ฐิติวุฒิ บุญยวงศ์วิจิตร. (2551). *แนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นจาก

http://library2.parliament.go.th/giventake/content_cons57/cdc2557-doc006.pdf

ถวิลวดี บุรีกุล. (2546). *หลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่*. สืบค้นจาก

http://kmcenter.rid.go.th/kmc11/file/file_abstract/abstac-54/abs_010954-1.pdf

บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ, และบุญมี ลี. (2546). *ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล*. สืบค้นจาก http://www.tlg.rmutt.ac.th/?wpfb_dl=38

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540” (2540, 11 ตุลาคม)

ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฎหมาย เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก หน้า 1-99

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550” (2550, 24 สิงหาคม)

ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฎหมาย เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก หน้า 1-127

“ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พุทธศักราช 2542 ” (2542, 10

สิงหาคม) *ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฎหมาย* เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง หน้า 24-31

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2559). *ธรรม*. สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ธรรม>

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2556). *อภิบาล*. สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th/?knowledge=อภิบาล>

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน. (2553). *การสร้างธรรมาภิบาล*. สืบค้นจาก

<http://kulc.lib.ku.ac.th/blog/?p=2978>

เสน่ห์ จุ้ยโต, และอาจารย์กิตติพงษ์ เกียรติวัชรชัย. (2555). *ตัวแบบธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ความเป็น*

เลิศ (การศึกษางานวิจัย). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.